

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evropeae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Anglia

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1671

Capvt. VI. Iacobus Rex suasu Cæcilij Gerardum promulgat primum socium
couiurationis. Peiorem ei affingit calumniam Catholicus. Vtraque purgatur.
Guillelmus Balduinus ex actis coniurationis reus; ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10773

Post Treshami in carcere, & istorum octo in publico mortes, descriptio prodit, quæ illas regno vulgaret vniuerso, omitto falsa quæ iis affingit, & vera quæ illis detrahit. Hoc effrontis impudentiæ spectari monstrum volo, quo coniurationem vniuersam, tam certo, & indubitanter Papæ attribuit, vt si ex reorum confessionibus propriis, & mutuis accusationibus id haberet, cum ne vmbra quidem suspicionis aduertendæ, assertioni sceleratæ inducere valeat. Conclamat ad hæc, fulminat, insanit, Romanam Ecclesiam tartarum, Papam dæmonem corporatum; Iesuitas eius carnifices, & furias, & si quid delirari peius in eos potest, ad incendendam contra illos hæretici populi rabiem, & deiectionem Catholici cumulandam. Sibi quoque occasione hac tam bona, sectæ vtriusque Prædicantes, & ministelli minimè defuere. Ferrum, & ignes, & Papismi funus sonabat ex pulpitis vndique; sed falsi, & commodi studio non prorsus dementati, paucorum culpam iniquum putarunt in omnes Catholicos conici, & genus aliquod animalium vniuersum de mundo tolli, quod ex eo semel monstrum exiisset. Nostrium quidem fuit nullius crimine omnes reos esse; tres tamen potissimum formidabili edicto nominatos, quorum hic mihi agenda est causa, illiusque in primis, quem Cæcilio visum, primo loco, vt reum præ cæteris ponere.

Jacobus Rex suasu Cæcilij Gerardum promulgat primum socium coniurationis. Peiorem ei affingit calumniam Catholicus. Vtraque purgatur. Guillelmus Balduinus ex actis coniurationis reus; retractata coram Rege causa, innocens ab eo absoluitur. Ex quo statuitur cuiusmodi debeat actorum illorum fides esse.

C A P V T VI.

VIVSMODI & quantus fuerit Ioannes Gerardus, siue vt deinceps cognominatus est Tomsonus, vtrumque hætenus clareit, siæque illustrius cum educemus illum ex Anglia: hic tantum inuat suspicere præter ministerium Sacerdotis & Apostolici hominis, abstulisse tam procul ab aliis omnibus, vt quicquid erat in emissariis Elizabethæ, & in extispicina omni eius fori, discussa minutim enties eius vita, punctum nequiverit in ea obseruare vnde publicæ rei vlt-

lam iniiceret suspicionis de se umbram. Quo argumento nullum potentiùs depellere ab eo valuit præsentem calumniam, violento enim iùssu Cæcilius primum censuit inter coniuratos, non quod ignoraret quam longè abesset, ab suspicionis eius fumo, sed quia id dici sua intererat. Probationem Cæcilio qua id tantoperè iuberet suppeditavit seruus Thomas Batesius qui inter conscios illum nominarat, ob hoc etiam infelix quod eius ignavia Ministri vsi sunt, vt probrosis Gerardum alieno damno grauarent mendaciis, vulgatis eius vt rei confitentis, in Patrum detrimentum dictis, quæ non sunt ausi cuiquam aliorum adscribere, nobilium scilicet, & integritate conscientiæ, ac honoris cuncta calcantium. Timidiori mure mancipio, funestum mendacium indidere, à quo tamen Gerardus Deo vindice sic demum purgatus est vt præter dedecus, & propudiosum nomen, calumniatores eius, nihil inde rerulerint. Quærebatur interea vbique tanto furoris ambitu vt compelleretur ad latendum sylvarum inuia captare; post illic magis à scrutatoribus quàm à feris inturus, humo se condere; vbi dies nouem fame ac frigore (erat enim December) interibat, nisi raptim, & noctu pia amici commiseratio cibi aliquid illi suo periculo proiecisset: illic innocentiam suam epistolis quatuor defendit, quarum tres, ad summos publici administratos mittebantur, Ludouicum Stuartum ducem Lenoxensem; Henricum Houuardum comitem Northamptoni; & Cæcilium comitem Salesburiensem, cuius epistola quartam incluserat Euerardo Digbyo inscriptam, tunc in carcere agenti, quem supplex flagitabat interrogari à Cæcilio seorsum de singulis quæ ad eum scribebat, in quibus non dissimulabat collocutum se cum Digbyo triduo ante quam subterranea fossio in notitiam hominum exiret. Colloquij porro vero materiam, & adiuncta fuisse eiusmodi, vt constaret ex iis euidenter, nihil prius ad Gerardum de cuniculi fabrica peruenisse, quàm toto regno spargeretur. Legi (scribebat P. Michaël Vvalpolus) Gerardi literas quibus addi omnino nihil posse arbitror ad euidentiam causæ innocentissimæ demonstrandam; nec vllò modo addubito quin Rex & Senatus his sibi pronuntient satisfactum, [iãque Rex fertur id significasse] quod quidè ex veris scribebat Vvalpolus; Gerardi enim ad se epistolam comes Houuardus cum Regi obtulisset isque illà attente perlegisset, alio negauit innocentiam teste, aut argumento esse opus. Et pronuntiauit absolutum, cui iudicio pondus certè non leue accedere debuit ex natalibus Gerardi, quorum ipsemet in sui ad Smicheum Anglum Chalcedoniensem Episcopum defensione meminit [Regi ait Iacobo mei omnes quantoperè addicti fuerint nemo nescit.] Nouit grandi suo damno parens meus bis captus ob tentatam ex Elizabethæ manu, & carcere, Mariæ Reginae liberationem, & successionem eius filii asserendam, quod fuit Ministris publici tam certum, vt multis nummorum millibus, vitam ei suam & libertatem venderint. Horum Rex memor suo ad coronam aduentu, dum Eboraci frater meus, sua illi domusque totius defert obsequia; Peculiarem, inquit, genti vestræ amorem debeo, ob toleratas mea causa hostiles insectationes; illumque in primum amoris eius pignus statim Equitem creauit. His opi-

nor Gerardi familiæ antiquis in Regem obsequiis, & disertis innocentia probationibus datum est, ut illa desineret tam ardens, & tumultuosa ipsius inuestigatio. Utque ad cœteras innocentissimæ animæ rationes addamus illam qua nihil potest esse candidius magisque ingenuum. Rogabat status consiliarios exquiri ab illis octo aut decem reis, coniuratis damnatis, Deo teste, instante carnifice, salutis æternæ urgente periculo, sincere ederent, ecquid scirent de illa coniuratione in Ioannis Gerardi vel curam, vel partem, vel operam, vel notitiam venisse, aut cœlatum ab eo fuisse. Si quis annuisset, aut minus dilucide tergiversando se scire negasset, testificatione huiusmodi sola, velle se ultro haberi reum. Qua conditione innocentia comprobanda nulla poterat sanctior, nulla purior ferri, ad verum, si qua lateret extricandum. Verbo nihilominus vno Rex ab Cæcilio incantatus ita muratus est ab eo qui fuerat ante paucas horas ut Gerardum Europa vniuersa vulgaret reum coniurationis, & eorum confessionibus conuictum quas appellauerat innocentia suæ testes. Cœterum Gerardi literas nec Cæcilius Digbyo reddidit, nec vllam earum apud illum mentionem fecit, ne quem volebat credi reum, ex eo audiret innocentem. Fuit itaque diuini omnino instinctus, quod in amplo illo camerae stellatae proscenio Digbyus dum à cognitoribus examinaretur, ipse per sese quærente nemine. Nostros omnes, Gerardum nominatim ab omni suspicione vindicavit. Cuius testimonij tam illustris habemus literas ad P. Thomam Fitzhertum Ianuarij vicesimo nono Londini datas, hoc est duobus ab ea contestatione sincera, & nobili diebus. Pergens autem in cœptis Cæcilius qui pro arbitrio versabat & Regnum & Regem, significauit illi coniuratorum partem potissimam primo loco nominare Gerardum, pro coniurationis fabro, & machinato- re; deinde Garnetum; tertio loco Grenuayum. Hinc prodit illico acer- bissimum in eos edictum, Ianuarij decimo quinto datum, quo ex reliquo- rum confessionibus minimè dubiis autores nominantur totius coniuratio- nis. Nec fuit, inquit, vir sapiens, mirum, *Qui non sunt habiti fideles in testa- mento Dei*, nec sunt veriti scripturis corruptis Deum secum pugnantem, & pugnantia loquentem inducere, adulterasse testimonia reorum, & ex ne- gantibus in affirmantia, ex defensionibus manifestis, in accusationes capi- tales vertisse. Sub eo proœmio edictum, singulorum pingebat staturam, capillorum & vultus colorem, conformationem oris & habitus ex qua pos- set quiuis illorum occurrens agnosci; denuntiabantur palam proditores; capturis præmium ponebatur; excepturis crimen, & pœna rebellium; uti & famulitio forensi opem ad eosprehendendos negantibus. Terruit pri- mus Edicti sonus Catholicos de tribus è Societate conuictis, & damnatis; sed lectis eorum nominibus, quorum apud se tot annos sanctitatem in om- ni virtutum genere habebant exploratissimam, & quibus à tanta calumnia fingi nemo posset magis alienus; cœptum inde ab iis intelligi sub hac stro- pha vnum latere ex dolis quos Ministri cuiusdam quam potentis tam ma- litiosi vafrities perfida deprehensa esset sæpiùs ludere; nempe illi hoc esse propositum ut tribus ex nostris qui suspicerentur in Anglia turpiter infam-

mandis dedecorarentur vbique alij, & proditorum iniusti caractere, nec ausi deinceps os tanta ignominia notatum proferre in populum Anglia procul omnes abfisterent; eoque discessu, nihil cuiquam relinquerent dubij quin prout erant commeriti iura in illos tamdiu tenuissent. Edictionis ergo huius imperio, cum inter alios delegati quidam in Prouincia Worcesterensi domum nobilis scrutarentur, quæsiuit ex iis admodum serio quæ tandem spe fidei faciendæ Londinenses consiliarij tres de Societate Patres condemnassent, non modo vt conscios coniurationis, sed auctores, & coniuratorum confessionibus conuictos, cum ambigeret nemo, si modo sciret; potuisse Patres pro ea qua valebant apud nobiles gratia & auctoritate, longè alios ciere ventos, & turbines, quàm paucorum secreto turbantium, si voluissent vi agere, ad asserendam Catholicorum libertatem: dum è contrario, quod non omnes probabant, perseveranti stylo hortari ad patientiam. Quin imo infaustum id machinamentum, quod eius Architectos, qua præcepti diuini qua Catholicæ Ecclesiæ legibus ab eo dimouissent; eos certè nunc æquè dolendum nihil habere quam seruatam cum iis silentium.

Aduertens denique Gerardus defensionibus innocentæ suæ se nihil agere, tametsi erat tora vrbe nota ex quatuor literis, quarum apographis, eam impleuerat, statuit conditioni sese committere vltra lineas quidem sitæ magnanimæ generositatis, sed quam per se omnino erat subiturus, nisi ab ea fuisset prohibitus. Fixum illi erat mancipare se sponte voluntario carceri, & exantlatè illic seueritatem omnem consilij Regij in extorquenda sibi seu quæstionibus, seu tormentis quibusuis libuisset, vel sui criminis, vel innocentæ suæ certa veritate; seclusis etiam eorum viuis concordibusque suffragiis quos sibi iam pœna coniurationis abstulisset. Qua ille animi deliberatione vsus est in rem suam apud Chalcedonensem Episcopum. [Mitto, scribit, ad D. V. Reuerendissimam, literarum trium apographos quas ad Regios totidem consiliarios dederam, vt in iis legat conscientia innocentæ meæ quantum considerem, quam non dubitarem eorum manibus, & iudiciis credere. Ab iis reiectus, reque adhuc recenti Londini consistens, Patres nostros, rogavi, vt per eos liceret publici status consiliariis me coram sistere qui seueritate omni iuris in me decernerent, dumtaxat in causâ coniurationis, nullo enim modo de Religione agebatur; & hoc à me Patres frustra sapiùs rogatos, possum iuratus affirmare, possuntque ipsimet testari.] Quam animosè hic & fortiter petendo, tam iij laudabiliter negando. Nec enim erat expectandum Ministros Regios oppignerata semel tam sonoro edicto sua, & Regis fide in Gerardi condemnationem; ab ea recessuros, quicquid tandem veri certique comperissent, ne indecora retractatione se deceptos, Regem ab se deceptum faterentur. Spectato deinde hominum genio quos non poterat Gerardus vitare, & penes quos erat de causis agere attinentibus ad religionem, cum familiare iis esset facta & dicta, hodierna die mille hominū oculis, mille auribus excepta, crastina in actis, planè contraria

contraria & falsa exhibere; quid erat sperandum de gestis inter Latomias Turris Londinensis, quæ tam illibata innocentiae lux, ausa esset illis se tuto committere. Ob hæc Gerardo quantumvis petenti obstandum Patres censuere. Haudquaquam tamen ex Anglia post tres menses, tam purgatus, & purus, & euidenter innocens exceder, quin annis inde quatuor & vigintiam illi non nemo suscitaret iam pridem mortuam coniurationis in Anglia motæ calumpniam, qua ferebatur celebrans singulos coniuratos dum eos Christi corpore impertiret, obligasse religione secreti inuiolabilis, non, inquam, modo id illi denuo obiiciat monstrum, sed horribilius, & portentosius de integro fabricet, tantumque ab omni inueniendæ fidei colore alienum, vt nec hostilitatis hæreticæ maligna subtilitas, nec implacabile odium, ad fingendum illud deueniret; finxit tamen Catholicus, & non nihilo plusquam Catholicus; qui cum in Gerardo, eius ordini ac meo inuiderit maculam quam esse perpetuam voluit, æquum est vice versa innocentiam Gerardi æterno constare monumento quod est sequentibus ad Riccardum Smitheum Chalcedonensem Episcopum ab eo literis consignatum.

Reuerendissime Domine, accepi à paucis diebus, manuscripto in vulgus proiecto cui titulus est *Breuis inquisitio*, &c. gloriari hodieque vitum nescio quem exportanda se propriis manibus, & brachiis humo, è D. Catesbyj, aliorumque coniuratorum dolosa fossione, sæpe sudore maduisse, qui tanta copia ex indusio flueret, vt si foret tunc ex fluuio sublatum. Hunc porro virum à me alium non esse, censet eadem mentiturque audacter epistola. Spreui hanc fabulam, mecumque complures, eique non modo non credibiliter, sed ne suspiciosè quidem, fidem datum iri putauit, nec responso villo dignatus sum. Tantum optimo Sacerdoti, quamprimum istuc profecturo enixè commendaui, ne grauaretur D. V. Reuerendissimæ indicare de afficta mihi contra ius omne verumque calumpnia, tenerique me certa fiducia, non modo nihil ipse commodaturam fidei aut credulitatis, sed vbiicumque res tulerit traducturam quoque mendacij. At enim Sacerdos dum proficiscitur, missus in typos liber iam vulgo teritur, dempta tamen quam dixi fabula, quæ nihilo secius manuscripta passim currit per manus, cum toto narrationis, & facti ornatu, ex quo est omnium vniuersale iudicium, esse me virum illum qui gloriatus sit tanto facinore, quod vt credant Sacerdos efficit, quem illic inducunt pro testimonio dicentem, se illas ex me iactabundo gloriationes audiuisse.

Ego vero satis mirari non possum Catholicum nedum Sacerdorem, conscientiae tam inueterandæ; vt tantum nefas, tam falsum, & iniuriosum apponeret homini nulla re vnquam ab se læso, quod possum de me audenter profiteri erga omnes Angliæ Sacerdotes, iuuisset me semper quoscumque potui, læsisse neminem. Ac mirarer profecto si D. V. Reuerendissimæ videretur tam horrendi iactantiam sceleris, in me villo modo cadere potuisse.

Ego testem appellans Deum cum omni reuerentia affirmo, coniuratio-

nem illam mihi haud vnquam magis fuisse compertam, quam infanti recens in lucem edito, nec audisse me de illa prius à quoquam mortalium nec suspicatum de apparatu, & igniario puluere, quàm esset omnibus iam publicè nota, armatique apertè coniuurati secessissent in Prouinciam Vuaruicensem. Ibi loco agebam tam omnis praesidij experti, atque incurio, vt si rerum nouarum vapor eò vllus inhalasset non potuissemus à grassatoribus, qui prodire tunc solent tuti esse. Ad hæc coniuurati, seuerissimis cognitionibus rogati de consciis, alioqui etiam dire torti, de me semper constantissimè negarunt. Euerardus Digbyus multis nominibus, detecti mihi negotij suspectus, pro tribunali publicè contestatus multorum se crebra sollicitatum instigatione, vt me conscium eius diceret ab se factum; negauit semper, meque id ab eo propterea cælatum respondit, quod videret fore vt eum à tam nefaria molitione dimouerem.

Ob hæc è consiliariis pars maior innocentiam meam probatissimam habuit clareque perspectam; accedente praesertim epistola qua illam tuebar profitebarque sanctè cælo teste atque hominibus nihil me vnquam prorsus de tota rescisse coniuratione; cumque tunc nihil esset propius quam vt cadere in eorum manus, dabam me illis ad omnes promptum cruciatus, ipsamque adeo probrosam infamiam, periuris debitam si cum forem in eorum potestate, deprehenderent vllò modo fuisse me conscium coniurationis. Habuit me olim Elizabetha in carcere tres annos, pro arbitrio cognitorum examinatus sum quoties, & quantum voluerunt, num vlla ex parte publici status negotia contigissem, prouocabamque illos vltro, vt si de me huiusmodi probatum habuissent, nullis in me pœnis, nulli parcerent feritati. At ij de status negotiis fuisse à me vnquam aut motum aliquid, aut susceptum, cogitatumue, suspicari nunquam potuerunt. Quanto minus fuissèm crudelitati assensurus à qua praeter diuinas rationes, natura me finxit alienissimum; mouet mihi horrorem quicquid immisericorditer patratur, possumque sanctè confirmare ex quo vitam quam duco sum aggressus, nunquam Dei gratia euenisse, vt cuiquam etiam inimicissimo vel mortem cuperem vel aliquid graue; multo minus partem habere sustinerem, in repentina, improvisa, proindeque pauenda tot virorum illustrium morte, quos omni obseruantia prosequeretur. Quam indicauit meam epistolam fuit qui Londini variis compitis ad hoc sparsit vt legeretur ab omnibus. Reddita est alia comiti Gouardo quæ Regi adeo satisfecit, vt à mei acerba inquisitione fuerit abstinendum, nisi eam Regi Cæcilius persuasisset vrgendam quam ante acerbis. Certo enim induxerat animum coniuuratorum aliquos sibi praecipuè ac propriè mortem destinasse, sperabatque si forem in sua potestate extorturum se ex me illorum nomina, cum nihil ambigeret me ferè ab omnibus diligi, quæ causa fuit vt Regis animo altè defigeret, liquidis ab se probationibus compertum me non solum modo, coniurationis extitisse, sed primarium auctorem, & primo loco nominatim edicto inscribendum. Ego hunc mei perquirendi ardorem praesagiens vix casto exitu sopiendum, statim *dare locum ira*, & post suda-

ros in Anglia tot annos, secedere cum Apostolis *seorsum in desertum locum, & requiescere pusillum*. Hæc summa simplicis, & ingenuæ veritatis, ignorasse me proflus omnem apparatus igniarij pulueris, & cuniculi subterranei; & huius & alterius cuiusvis coniurationis fuisse me adeo esseque infontem vt est D. V. Reuerendissima, & quibus mortalium; quod ego persanctè iterum animæ meæ periculo iuratus affirmo, idque omni tam procul æquiuoco, vt si sono verborum, facti veritas non responderet, ac si prius de illa coniuratione aliquid rescivi, quam esset omnium auribus, & sermonibus vulgata, coram Deo atque hominibus constituam me periurij reum; non plus à Deo misericordiæ flagito, quam certum est illam fuisse mihi penitus ignotam. De meo quidem vicino exitu, monet me tum ætas, tum pestilentia, quæ si hanc etiam corripuerit regionem, vix est vt possim illam euadere, ob opem qua teneor huic familiæ cui præsum. Id si contigerit, non habebit, opinor D. V. Reuerendissima salutis meæ sempiternæ, cui tot annos incumbo, tam stultè prodigum, vt tam graui me putet contestatione veri, & iureiurando obligate illam voluisse si quid vel minimum haberet dubij. Vt autem confido inspectorem omnium Iudicem pronuntiatum de hac mea causa, sic me magna spes tenet D. V. Reuerendissimam non passuram deinceps me reum vulgari tam sceleratæ infamiæ, quem videt adeo innocentem. Fidem enim ex eo maximè ducit calumnia quod vulgo iactatur D. V. Reuerendissima credulitate sua illam sustentare, quare accido illi supplex, vt, per illud quo ardet charitatis, & æqui studium, mendacissimæ illi calumniæ, purgationem hanc meam dignetur opponere. Sacerdoti, quicumque is fuit, cuius falso relatu decepta est, opto præuiam morti, veram sceleris huius detestationem, & dolorem, vt simul omnes æternum viuamus,

Hactenus Gerardi epistola quàm modesta tam fortis ad depellendam à se ac Societate atrocem calumniam, cuius nunquam auctor proferri valuit. Natam quidem vt aiunt in ore Sacerdotis, inde quis illam susceperit, voceque ac verbis suo in libro donauerit quibus publicè proflaret suum virus, sciri non potuit. Nec ille adduci, vt scriptum reuocaret, vel epistolam legeret qua se Gerardus probabat innocentem interpellatusque sapius nomine Vittelleschj à PP. Floyd, & Baptorpo, verba reddidit semper, præterea nihil. Tantum sibi assumit iratus in famam alterius animus, vt quod esset in alio magnis execrationibus damnaturus, velut ultra barbaros nedum Christianos & hæreticos relegandum, id sibi licere violenter suadeat. At facit solenne iusiurandum, quo se sanctè negauit Gerardus quicquam vnquam aut scisse, aut factis etiam ex confessionibus odoratum de coniuratione illa omni, nisi postquam totum impleuit tonitru suo regnum; facit, inquam, tantisper vt repetam, actis iuridicis cuiusmodi debeat fides, quæ Gerardum sonabant probatione ineluctabili eius esse conuictum. Erat enim hæc omnis probatio, vna Cæcilij voluntas, suis priuatim vtilitatibus affixa. Quod autem ex ore Lancilloti Cicestrensis Episcopi, Abbati, & Casauboni nihil crebrius, nihil tumeat altius, quàm illud actorum oraculum ex

quibus referunt suis libris, Garnerum chirographo proprio, & confessione spontanea fuisse auctorem coniurationis, antequam eius causam in luce colloquem purgatissimæ veritatis, præmittendum est mihi necessario luculentum si vnquam exiit fidei argumentum quam illorum actorum sanctitas exigit, ex quibus iure damnatus conuincitur.

Præter illos ergo tres de nostris in Anglia Edicto Regio suis adscriptos nominibus, quosdam alios transmare pro sua quemque vt libuit parte Coœqueus causidicus, proditiōis eiusdem scelere contendit inuoluere; sed inter omnes insignitè reum Guillelmum Balduinum, tunc in Belgio commorantem quem sua illa declamatione tres inter nominauit quos somniat ad Regem Catholicum legationem comparasse, vt ei dono Angliam offerrent; eundem vero, Rege, filiis, Parlamento in fauillam, & fumum diffatis, aduolaturum ex Belgio cum expedito exercitu ad eam occupandam. Quibus addebat prodigialiter Lancillotus Episcopus, de Balduino haberi ex actis tam confertam probationum & testium turbam, vt si quando veniret in Angliam obtueretur, impar veritati tam lucidæ euidentiq̃ue refellendæ. Venit in Angliam Dei beneficio Balduinus: Romam enim petens maiorum iussu, dum Federici Electoris Palatini oras radit extremas, ab eius militibus tenetur; agnoscitur illemet, is esse Guillelmus Balduinus Iesuita quem ab Archiduce Alberto tam iratis studiis postulauerat Rea iacobus proditiōum suarum exsolutorum condigna supplicia. Catenis oneratur, inuoluiturque cinctu toties replicato, vt terrori Africæ Leoni coercendo posset earum pars media sat esse; præter tractam illarum Palmorum octodecim qui sequebatur præeuntem, ad quem principum more caudæ Ministro & gerulo se iocabatur eguisse. Carceris illi circum, parietem suis corporibus obtendebant armati duodecim; catenis ad manus, brachia, tergam, & corpus medium stringendis & laxandis præerant quatuor cum totidem clauibus. Alterius manus permittebatur illi tantum vsus qua cibum ori admoueret. Cultelli vsus, aut fuscinuculæ planè nullus, ne infamiam coniurationis, & mortem quam ibat subiturus, vltro sui internecone præuerteret. Hoc ornatu Iuliaci traditur Eduardo Cæcilio Roberti Germano, illi arci Præfecto, cum præsidio Anglorum; qui repenti illum catenis exsoluit Cæcilius longè alter à fratre, omni officio prosequitur tum beneuolentiæ tum honoris, quo utroque iam inde à primo congressu dignum compererat. Ducendus vero in Angliam Ioanni Burlaceyo committitur, qui eius amplissima cum laude Iacobo Regi eum sistit. Exceptus nihilominus Turri à Guillelmo Vvadeo qui ei præerat, mox cœptus est illis cum actis componi quibus euidentius toto sole Balduinus, reus & socius coniurationis teneri dicebatur; lecta, versata, meditatò excussa, etiam cribrata cum essent excerni ex iis nihil potuit non dico euidens, sed ne vero quidem aut probabili simile. Quicquid tamen id fuit, quod posse visum est ex iis introspectis contra illum depromi; mandatum est inquisitioni grauissimorum Senatorum subtilissimè peruidendum, adiunctis Episcopis qui has fori vices etiam acrius, quam ipsimet forenses exigebant,

exigebant, ne ipsas quoque carnicum recusaturi partes, ubi lis esset de occidendo Iesuita. Dies occupavit quam multos libuit, multosque cognitores examen scrupulosissimum, euentu quo, veri auctore, & fautore Deo, nullus expectari honorificentior potuit: falsus enim est Rex Balduinum probatum iuridicè totius ignarum coniurationis, & pro infante absolvendum. Quæ, meo iudicio, causæ victoria referenda est ad formam eius iuridicam, à qua exclusus Cæcilius, eiusque homines non potuerant ex ea reuellere quæ pro reo erant; nec quæ illi officiebant intrudere. Alberto enim Archiduci Balduinum suum reperenti, satisfecerat, Iacobus hac promissione, effecturum se ne quo dolo agentium, aut vastamento circumueniretur, si ritè ac solidè innocens probaretur nihil esse illi metuendum. Stetitque promissio tam religiosè, vt decretorio eius Examini, tenui velo interiecto adesse voluerit, responsa laudauerit quibus validè obiecta depellebat & pronuntiauerit innocentè. Regi totum tribunal assensum est, eiusque sententiam restitutione publica in posteros misit. Eū ergo illam Coxei eiusque sequacium euentum actorum veracium diuinam, & nulli obnoxiam errori, erroris conuictam ex actis Balduini. Damnatumque ex illis tanquam reum nulla satis de causa Balduinum; ex his eundem omni iure pronuntiatum innocentem, & erat profecto eundem exitum sortiturus Gerardus, si aut Rege coram, aut absente saltem à Tribunali Cæcilio foret ex merito iudicatus. Suam tamen is innocentiam discedens, plus satis prudentibus perspectam reliquit, vulgatis quas ad Senatores, & Digbyum dederat literis; & palinodia Thomæ Batesij quem accusatorem Gerardi vulgarat Cæcilius; Batesius suo chirographo significabat innocentem.

Pergerem in Greenwayj causa, hoc est P. Osuvaldi Tefmundi propugnanda, nisi ex rerum similitudine lectoris fastidium timerem. Cum præfertim sequatur Henrici Garneti stylo eodem, defensio, quem quo pluribus innocens, & atrocioribus diutiùs exagitatus est, & dilaceratus calumniis, eo minus fas est prætermittere indefensum.

